

23 JULI 2017 – ZESTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

WIJSHEID VAN JEZUS SIRACH 12, 13.16-19

Naast U is er geen andere God die zorg draagt voor alles, geen andere God, voor wie Gij waar zoudt moeten maken dat Gij niet onrechtvaardig hebt geoordeeld.

Uw macht is de grond van uw rechtvaardigheid, en omdat Gij over allen heerst, behandelt Gij allen ook met zachtheid. Waar men aan uw volstreekte macht niet geloofd, daar toont Gij uw kracht bij hen die haar ervaren hebben, neemt Gij alle grond tot overmoed weg. Gij echter, die over de macht beschikt, met veel zachtheid spreekt Gij uw oordeel uit en Gij bestuurt ons met veel goedertierenheid, want Gij kunt uw macht tonen, wanneer Gij maar wilt.

Door zó te doen hebt Gij uw volk geleerd, dat de rechtvaardige een vriend van de mensen moet zijn, en hebt Gij uw zonen hoopvol gestemd dat Gij, daar waar gezondigd wordt, de kans tot inkeer biedt.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE ROMEINEN 8, 26-27

Broeders en zusters,

De Geest komt onze zwakheid te hulp. Want wij weten niet eens hoe wij behoren te bidden, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij die de harten doorgrondt, weet waar de Geest op zint, want Hij pleit voor de heiligen naar Gods bedoeling.

EVANGELIE

MATTEÛS 13, 24-43

In die tijd hield Jezus de menigte deze gelijkenis voor:

„Het Rijk der hemelen lijkt op een man die op zijn akker goed zaad had gezaaid; maar terwijl de mensen sliepen, kwam zijn vijand, zaaide onkruid tussen de tarwe en ging heen. Toen de halmen opgeschoten waren en vrucht hadden gezet, was ook het onkruid te zien. Nu gingen de knechten naar hun meester en zeiden hem: ‘Heer, ge hebt toch goed zaad op uw akker gezaaid? Hoe komt het dan dat er onkruid op staat?’ Hij antwoordde hun: ‘Dat is het werk van een vijand.’ De knechten zeiden tot hem: ‘Wilt ge dan dat we het bijeengaren?’ Maar hij zei: ‘Nee, ik ben bang dat ge, wanneer ge het onkruid bijeengaat, de tarwe mee uittrekt. Laat beide samen opgroeien tot de oogst, en met de oogsttijd zal ik maaiers zeggen: Haalt eerst het onkruid bijeen en bindt het in bussels om te verbranden; maar slaat de tarwe op in mijn schuur.’”

Een andere gelijkenis hield Hij hun voor: „Het Rijk der hemelen lijkt op een mosterdzaadje, dat iemand op zijn akker zaaide. Dat is wel het allerkleinste zaadje, maar wanneer het is opgeschoten, is het groter dan de andere tuingewassen; het wordt een boom, zodat de vogels uit de lucht in zijn takken komen nestelen.”

Nog een andere gelijkenis vertelde Jezus hun: „Het Rijk der hemelen lijkt op gist, die een vrouw in drie maten bloem verwerkte, totdat deze in hun geheel gegist waren.”

Dit alles sprak Jezus tot het volk in gelijkenissen en zonder gelijkenissen leerde Hij hun niets, opdat in vervulling zou gaan het door de profeet gesproken woord: „Ik zal mijn mond openen in gelijkenissen, Ik zal openbaren wat verborgen is geweest vanaf de grondvesting der wereld.”

Toen liet Hij de menigte gaan en keerde naar huis terug. Zijn leerlingen kwamen nu naar Hem toe en zeiden: „Leg ons de gelijkenis uit van dat onkruid op de akker.” Hij gaf hun ten antwoord: „Die het goede zaad zaait, is de Mensenzoon; de akker is de wereld; het goede zaad, dat zijn de kinderen van het Rijk; het onkruid zijn de kinderen van het kwaad, en de vijand die het zaaide, is de duivel. De oogst is het einde van de wereld en de maaiers zijn de engelen. Zoals nu het onkruid wordt bijeengebracht en in het vuur verbrand, zo zal het ook gaan op het einde van de wereld. De Mensenzoon zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Rijk bije brengen allen die tot zonde verleiden en ongerechtigheid bedrijven om hen in de vuuroven te werpen, waar gewezen zal zijn en tandengeknars. Dan zullen de rechtvaardigen in het Koninkrijk van hun Vader schitteren als de zon. Wie oren heeft, hij luistere.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.rkbijbel.nl

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Voor boer en tuinder

EVANGELIE • Bestaat het goede in zijn zuivere vorm? De joodse Jezus lijkt te denken van niet. In weerwil van de goede gaven die de mensen geven aan hun kinderen heeft Hij weet van hun ‘slechtheid’ (zie Matteüs 7, 11). Het goede is bestendig vermengd met de neiging tot het kwade, of is het omgekeerd?

Een schoolvoorbeeld: de weg naar mijn klas dwarst de speelplaats van de naastgelegen basisschool. Die oversteek is als het ware de gevaarlijkste ‘onderneming’ van de lesdag. Joelende kinderen dartelen luidkeels om ons heen. Onveranderlijk komen hun speelballen onze richting uit, alsof ze met kwaad opzet worden afgevuurd. Alsof de duivel ermee gemoeid is. Toch gelijken eerder de kinderen zelf op ongeleide projectielen. Als ze – waar nodig – niet door een goede meester of juf worden gericht, botsen ze tegen elkaar. Soms met kwade afloop.

Aanhangers van de erfzonde zullen erop wijzen dat het kwade sinds Adam ingebakken zit in de mens. We zeulen het mee van aan het begin van de mensheid. Van kleins af aan, zoals de kinderen op de speelplaats. En hoe zit het dan met het goede? Dat moet de mens worden bijgebracht, ook van kleins af aan. Want uit zichzelf is de mens niet geneigd tot het goede. Kijk maar rond op de speelplaats van de wereld. Strijd en nijd zijn er de gebruikelijke gang van zaken. Als dat zo is, dan is het kwaad een geboortekwaal en het goede een te verwerven competentie?

Hoe ziet Jezus het? In een eerste gelijkenis van het koninkrijk tekent Hij voor de mensenmassa het kwade als een vijand die komt terwijl de mens slaapt. In het donker gaat hij aan het werk en zaait hij onkruid tussen het goede zaad. Kwaad zaad wordt zo met goed zaad vermengd. Het verwordt tot een kluwen van in elkaar hakende wortels. Tijdens de groei zijn de knechten verbaasd dat er niet enkel tarwe op het land staat, maar ook onkruid. Hoewel het niet aan de zaaier ligt, krijg je de nachtschade niet zomaar weg. Pas in de oogsttijd kan het onkruid opnieuw van de tarwe worden gescheiden.

De zaaier van het goede op de akker van de wereld is de Mensenzoon, legt Jezus thuis uit aan de leerlingen. Het goede zaad zijn de dochters en zonen van het koninkrijk. De zaaier van het kwade is de duivel. Het onkruid zijn de dochters en zonen die bij het kwade horen. Aan het einde der tijden komen de engelenmaaiers. Zij bekijken kritisch de oogst en selecteren de opbrengst van het gezaaide goed. Hun zeis harkt vooral het goede bijeen. Het is een deliberatie met veel geduld. Daarom is het ook engelenwerk. Niet iets voor om het even welke mens.

Naast de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe vertelt Jezus aan de menigte ook nog de parabels van het mosterdzaad en het zuurdeeg. Daarmee vervult Hij gestaag een woord van de psalmdichtende profeet: „Ik zal mijn mond openen in gelijkenissen en uitspreken wat verborgen was sinds mensenheugenis” (Psalm 78, 2). Het parabelduo van zaad en gist wordt niet nader verklaard. In beide wordt verteld hoe Gods koninkrijk ongezien, maar krachtig werkzaam is. Groei en gist zijn de twee verborgen krachten achter haar goede boodschap. Er spreekt een sterk vertrouwen uit dat het koninkrijk het uiteindelijk zal halen op de negatieve krachten, vanwaar die ook komen. Heb je hier parabeloren naar? Blijf er dan naar luisteren en geraak niet verstrooid.

EERSTE LEZING • De wijsheidsleraar richt zich tot God. Vermits er geen andere God naast Hem is, hoeft de Ene zich niet te bewijzen. Dat heeft zo zijn voordelen. Als je over alles en allen de baas bent, kun je ook zachtzinnig zijn. Goddelijke macht is niet voor mensen weggelegd, zoveel is duidelijk. Aardse dictaturen zijn nooit goedertieren en rechtvaardig. Toch zou rechtvaardigheid een mensenvriend moeten zijn. Dat leert ons deze God. Een wijsheid tussen levenskunst en Godsvrees.

LEZING UIT PAULUS • De Romeinen weten niets eens hoe te bidden. Gelukkig haast de Geest zich hun zwakheid te helpen. Waar zij tekortschieten in gebed, stuwt de Geest de gemeente te Rome in de juiste richting. Hij richt hun gebed op het pastorale plan van God. Het is de hemelse kunst van reikhalzen naar God door ik-gerichte klaagzangen te verheffen tot een loflied over de Heer. God weet waarnaar de Geest streeft. Hij weet dat de Geest opkomt voor de ‘heiligen’ – een bij Paulus veel voorkomende benaming voor de ‘christenen’. En dat rijmt helemaal met Gods plan.

• De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
• Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be